

AP-fondernas verksamhet 2000

(skr. 2000/01:131) m.m.

Sammanfattning

Finansutskottet behandlar i betänkandet regeringens skrivelse 2000/01:131 Redovisning av AP-fondernas verksamhet 2000. I skrivelsen lämnar regeringen en redovisning av AP-fondernas utveckling under förra året samt en utvärdering av fondernas mål och resultat under perioden 1996–2000. AP-fondernas marknadsvärderade resultat uppgick under 2000 till 28,1 miljarder kronor. Skillnaden mellan pensionsavgifterna och pensionsutbetalningarna gav under året ett överskott på 5,5 miljarder kronor. Kostnaden för administrationen av pensionssystemet uppgick till 1,1 miljarder kronor och som en följd av det reformerade ålderspensionssystemet levererade buffertfonderna 45 miljarder kronor till staten. Sammantaget innebar detta att AP-fondernas samlade fondkapital under förra året minskade med 12,6 miljarder kronor, från 746,5 miljarder kronor i slutet av 1999 till 733,9 miljarder kronor i slutet av 2000.

Utskottet föreslår att skrivelsen läggs till handlingarna.

Utskottet behandlar också åtta motioner med anknytning till de s.k. buffertfonderna, Sjätte AP-fonden, premiepensionssystemet och etiska regler för statens ägande. Två motioner har väckts med anledning av skrivelsen medan sex motioner väckts under allmänna motionstiden. Utskottet föreslår att motionerna avslås.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Utskottets överväganden	6
AP-fondernas verksamhet 2000.....	6
Buffertfondernas kapital	10
Effekter av AP-fondernas nya placeringsregler	12
Sjätte AP-fonden	13
Avgifter i premiepensionssystemet.....	15
Etiska regler vid statligt ägande.....	16
Reservationer.....	19
1. Buffertfondernas kapital (punkt 2)	19
2. Effekter av AP-fondernas nya placeringsregler (punkt 3, motiveringen)	20
3. Sjätte AP-fonden (punkt 4).....	21
4. Etiska regler vid statligt ägande (punkt 6)	22
Särskilt yttrande.....	23
Sjätte AP-fonden	23
Förteckning över behandlade förslag.....	24
Skrivelsen	24
Motioner med anledning av skrivelsen.....	24
Motioner från allmänna motionstiden.....	24

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. AP-fondernas verksamhet 2000

Riksdagen lägger regeringens skrivelse 2000/01:131 till handlingarna.

2. Buffertfondernas kapital

Riksdagen avslår motionerna

2001/02:Fi250 av Peter Pedersen och Gunilla Wahlén (v) yrkandena 1 och 2 samt

2001/02:Sf332 av Gudrun Schyman m.fl. (v) yrkandena 6–8.

Reservation 1 (v)

3. Effekter av AP-fondernas nya placeringsregler

Riksdagen avslår motion

2001/02:Fi1 av Karin Pilsäter m.fl. (fp) yrkande 1.

Reservation 2 (m, kd) - motiv.

4. Sjätte AP-fonden

Riksdagen avslår motionerna

2001/02:Fi1 av Karin Pilsäter m.fl. (fp) yrkande 2,

2001/02:Fi2 av Gunnar Hökmark m.fl. (m),

2001/02:Fi262 av Karl Gustav Abramsson och Rinaldo Karlsson (s) samt

2001/02:Fi277 av Per Landgren m.fl. (kd).

Reservation 3 (m)

5. Avgifter i premiepensionssystemet

Riksdagen avslår motion

2001/02:Fi284 av Leif Jakobsson (s).

6. Etiska regler vid statligt ägande

Riksdagen avslår motion

2001/02:Fi216 av Marie Engström m.fl. (v).

Reservation 4 (v)

Stockholm den 22 november 2001

På finansutskottets vägnar

Jan Bergqvist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jan Bergqvist (s), Mats Odell (kd), Gunnar Hökmark (m), Lisbet Calner (s), Johan Lönnroth (v), Lennart Hedquist (m), Sonia Karlsson (s), Anna Åkerhielm (m), Carin Lundberg (s), Kjell Nordström (s), Siv Holma (v), Per Landgren (kd), Gunnar Axén (m), Yvonne Ruwaida (mp), Lena Ek (c) och Tommy Waidelich (s).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I skrivelsen 2000/01:131 Redovisning av AP-fondernas verksamhet 2000 lämnar regeringen en redovisning av AP-fondernas utveckling under förra året samt en utvärdering av fondernas mål och resultat under perioden 1996–2000. Med anledning av skrivelsen har två motioner väckts. Under allmänna motionstiden väcktes ytterligare sex motioner som behandlas i betänkandet. Förslagen i motionerna återges i bilaga 1.

Utskottets överväganden

AP-fondernas verksamhet 2000

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen beslutar lägga regeringens skrivelse 2000/01:131 Redovisning av AP-fondernas verksamhet år 2000 till handlingarna.

Skrivelsen

I skrivelsen lämnas en redovisning av Allmänna pensionsfondernas (AP-fondernas) verksamhet under 2000. Redovisningen innehåller bl.a. en sammanställning av fondernas årsredovisningar och en utvärdering av fondernas förvaltning av fondkapitalet. I likhet med tidigare år har konsultföretaget William Mercer Ltd tagit fram underlag för utvärderingen.

Till följd av reformeringen av pensionssystemet beslutades och genomfördes under 2000 (prop. 1999/2000:46, bet. 1999/2000:FiU19, rskr. 1999/2000:181) en omfattande förändring av AP-fondsystemets organisation. Fyra nya s.k. buffertfonder – Första, Andra, Tredje och Fjärde AP-fonderna – bildades av de tidigare första till femte fondstyrelserna. Förändringen trädde i kraft den 1 maj 2000. Regeringens utvärdering av fondernas verksamhet under 2000 omfattar Första, Andra, Tredje, Fjärde och Sjätte AP-fonderna. Första och Andra AP-fonderna utvärderas tillsammans eftersom de tidigare första–tredje fondstyrelserna under 2000 samförvaltades av Första AP-fondens kansli. Andra AP-fondens kansli, med placering i Göteborg, byggdes upp under förra året och ansvaret för förvaltningen av fondens kapital övertogs först vid årsskiftet 2000/01. I samband med beslutet om omorganisation av AP-fondsystemet beslutades även om nya placeringsregler för buffertfonderna. De nya reglerna trädde dock i kraft först vid årsskiftet 2000/01 och har därför inte påverkat utvärderingen av förra årets verksamhet. Sjunde AP-fonden, som verkar inom det s.k. premiereservsystemet, omfattas inte mer än marginellt av utvärderingen bl.a. eftersom Sjunde AP-fonden startade sin förvaltning först sent på hösten 2000.

AP-fondernas sammantagna s.k. marknadsvärderade resultat (direktavkastningen plus realiserade och ej realiserade värdeförändringar av kapitalet) uppgick under 2000 till 28,1 miljarder kronor, visar sammanställningen av fondstyrelsernas årsredovisningar.

Skillnaden mellan pensionsavgifterna och pensionsutbetalningarna gav under året ett överskott på 5,5 miljarder kronor. Kostnaden för administrationen av pensionssystemet uppgick till 1,1 miljarder kronor (administrationskostnaderna ökade med ca 300 miljoner jämfört med 1999 bl.a. till följd av omorganisationen och förberedelserna inför de nya placeringsreglerna) och som en följd av det reformerade ålderspensionssystemet levererade buffertfonderna

45 miljarder kronor till staten. Sammantaget innebar detta att AP-fondernas samlade fondkapital under förra året minskade med 12,6 miljarder kronor, från 746,5 miljarder kronor i slutet av 1999 till 733,9 miljarder kronor i slutet av 2000.

Fondernas marknadsvärderade resultat motsvarar en nominell avkastning på 3,8 % av det totala fondkapitalet. Räknas inflationen bort ger det en real avkastning under 1999 på 2,4 %. De senaste fem åren, dvs. perioden 1996–2000 vilket är den period som regeringen har som utgångspunkt i sin utvärdering, har avkastningen för Första–Fjärde samt Sjätte AP-fonderna legat på i genomsnitt 9,4 % per år. Den reala avkastningen låg under samma period på 8,5 % per år.

Det marknadsvärderade resultatet för **Första och Andra AP-fonderna** (de tidigare första till tredje fondstyrelserna) blev 43,7 miljarder kronor under 2000, vilket motsvarar en avkastning på nominellt 8,9 % och reallt 7,4 % av fondkapitalet. Det är en kraftig resultatförbättring jämfört med 1999 och uppgången beror framför allt på sjunkande såväl svenska som utländska obligationsräntor under 2000. Tillgångarna i Första och Andra AP-fonden, som tillsammans var den absolut största fonden i AP-systemet förra året (se figur 1), var till mer än 83 % placerade i nominella svenska och utländska obligationer. Under utvärderingsperioden 1996–2000 har avkastningen för de två fonderna tillsammans legat på i genomsnitt 7,9 % per år nominellt och 7,0 % reallt.

Till följd av den svaga aktiemarknaden blev **Tredje AP-fondens** (den tidigare femte fondstyrelsens) marknadsvärderade resultat för 2000 minus 300 miljoner kronor, vilket motsvarar en nominell avkastning på fondens kapital på –1,5 %. Även om avkastningen var negativ var resultatet hela 7 procentenheter bättre än utvecklingen på de marknader där fonden placerat sina medel, enligt de jämförelseindex som används i förvaltningen. De senaste fem åren har avkastningen i genomsnitt legat på 24,5 % per år. Det är 0,7 procentenheter lägre än jämförelseindex, som visar en avkastning på 25,2 % per år under perioden 1996–2000. Målet för Tredje AP-fonden har varit att överträffa jämförelseindex med 0,8 procentenheter per år över en rullande femårsperiod.

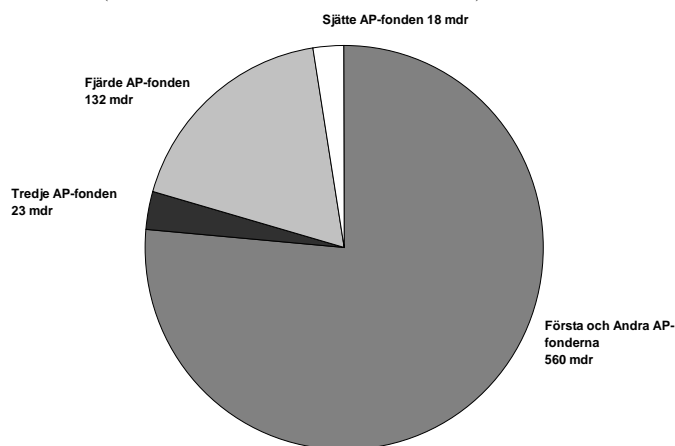
Den **Fjärde AP-fonden** (den tidigare fjärde fondstyrelsen) gav under förra året ett resultat på minus 14,9 miljarder kronor. Det motsvarar en nominell avkastning på –10,1 %, några tiondelar bättre än jämförelseindex. Under de senaste fem åren har Fjärde AP-fonden gett en nominell avkastning på i genomsnitt 23,1 % per år. Jämförelseindex gav under samma period en avkastning på 24,5 % per år.

Trots ett negativt resultat utvecklades även **Sjätte AP-fonden** bättre än jämförelseindex under förra året. Resultatet av förvaltningen blev minus 246 miljoner kronor, vilket ger en nominell avkastning på –1,3 %. Jämförelseindex sjönk med 11,9 % under samma period. Det finns i skrivelsen inga uppgifter om fondens utveckling under femårsperioden 1996–2001, eftersom

fonden startade sin verksamhet 1996 och att verksamheten successivt byggdes upp under de närmaste åren därefter.

Uppgifterna för **Sjunde AP-fonden** är ytterst begränsade eftersom fonden påbörjade sin förvaltning på hösten 2000. Förvaltningen av den s.k. Premie-sparfonden startade i början av november 2000, och avkastningen under årets sista två månader uppgick till $-7,4\%$, något sämre än jämförelseindex som under samma period sjönk med $6,7\%$. Förvaltningen av den s.k. Premievals-fonden påbörjades i slutet av september 2000 med en avkastning under återstoden av 2000 på -8% , även det något sämre än jämförelseindex som under perioden sjönk med $7,6\%$.

FIGUR 1. STORLEKEN PÅ AP-FONDERNA 2000
(FONDKAPITAL I MILJARDER KRONOR)

Som framgår av figur 1 hade de samförvaltade Första och Andra AP-fonderna det största fondkapitalet under 2000, med ett sammanlagt kapital på drygt 560 miljarder kronor. Nästa störst var Fjärde AP-fonden med ett kapital på drygt 132 miljarder kronor, följd av Tredje AP-fonden med ett fondkapital på knappt 23 miljarder kronor. Kapitalet i Sjätte AP-fonden uppgick i slutet av 2000 till drygt 18 miljarder kronor. I tabell 1 nedan sammanfattas regeringens bedömning av fondernas resultat. I skrivelsen behandlar regeringen även fondernas organisation och mål. Någon mer genomgripande utvärdering görs emellertid inte eftersom det för närvarande pågår ett omfattande arbete i fonderna med att formulera nya mål för verksamheten utifrån fondernas nya roll i pensionssystemet och de nya placeringsregler som började gälla vid årsskiftet 2000/01. I skrivelsen refereras dock en studie av AP-fondernas organisation vad avser t.ex. arbetssätt, rapportering och effektivitet som konsultföretaget William Mercer Ltd gjort. I studien framgår bl.a. att samtliga fonder fäster stor vikt vid riskkontroll av verksamheten, med bl.a. oberoende kontrollfunktioner som rapporterar direkt till VD:n och styrelsen. Det övergripande intrycket är enligt skrivelsen att alla nödvändiga kontrollfunktioner finns på plats och att fondernas verksamhet därför bedrivs under önskvärt säkra for-

mer. Enligt skrivelsen utmärker sig Sjunde AP-fonden genom en särskilt effektiv organisation.

Tabell 1. Sammanfattning av regeringens bedömning av fondernas förvaltning

	Resultat av förvaltningen
Första och Andra AP-fonderna	Fondernas resultat är tillfredsställande på kort sikt och neutralt på lite längre sikt, eftersom den totala avkastningen i fjol var bättre än det sammanvägda jämförelseindexet och utvecklades i nivå med jämförelseindex perioden 1996–2000. Förvaltningen av svenska nominella obligationer har varit framgångsrik de senaste åren samtidigt som förvaltningen av fastigheter varit långsiktigt positiv för fondernas samlade resultat. Förvaltningen av utländska obligationer visar dock på både sämre resultat jämfört med jämförelseindex och på större avvikelser mot jämförelseindex.
Tredje AP-fonden	Fonden lyckades väl i sin förvaltning under förra året. Även om avkastningen var negativ var den mycket högre än jämförelseindex. Fondens långsiktiga mål att överträffa jämförelseindex med 0,8 procentenheter per år har inte uppnåtts under perioden 1996 till 2000. Avkastningen har i genomsnitt legat ca 1 procentenhet per år under jämförelseindex. Målet har dock infriats under de senaste två åren.
Fjärde AP-fonden	Fondens resultat var neutralt under förra året eftersom avkastningen på fondkapitalet låg i nivå med jämförelseindex. Fondens långsiktiga mål att överträffa jämförelseindex med 1 procentenhet per år har inte uppnåtts, bl.a. till följd av ett svagt resultat för fonden under 1998.
Sjätte AP-fonden	Avkastningen förra året var negativ men avsevärt bättre än jämförelseindex. Resultatet beror framför allt på en god avkastning på onoterade aktier och den del av den noterade aktieportföljen som benämns aktiva innehav. Utvärdering av fondens långsiktiga mål kan ännu inte göras, men regeringen är positiv till att fonden i kapitalförvaltningen skärpt målet, från att uppnå till att överträffa jämförelseindex. Hur stor överavkastningen skall vara återstår dock att kvantifiera.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har granskat regeringens skrivelse 2000/01:131 Redovisning av AP-fondernas verksamhet år 2000 och föreslår att skrivelsen läggs till handlingarna.

Buffertfondernas kapital**Utskottets förslag i korthet**

Utskottet avstyrker motionerna Sf332 (v) och Fi250 (v) om buffertfondernas kapitalstyrka, att fonderna bör användas för näringspolitiska syften samt att nya skattesubventionerade fonder bör införas. Jämför reservation 1 (v).

Motionerna

I *motion Sf332* av Gudrun Schyman m.fl. (v) anføres att den automatiska stabiliseringen av det nya pensionssystemet kräver en stark buffertfond. Enligt motionärerna bör därför buffertfonderna vara större än vad som planerats i pensionsöverenskommelsen (yrkande 7). Får vi en dålig ekonomisk utveckling samtidigt som många går i pension kommer pensionssystemet att utsättas för en stor press. Riksdagen har beslutat att en kontroll av buffertfondernas storlek skall göras 2004. Men till följd av det nuvarande osäkra konjunkturläget bör enligt motionärerna en analys genomföras redan 2002 över buffertfondernas utveckling 2002–2004. Kontrollstationen 2004 bör i stället analysera och redogöra för hur mycket buffertfonderna behöver förstärkas för att inte den s.k. bromsen skall slå till (yrkande 6). För att bl.a. klara framtidens pensionskostnader måste en hög sysselsättning upprätthållas. För att nå detta krävs bl.a. en aktiv och målmedveten näringspolitik. Medlen i buffertfonderna bör i framtiden i större utsträckning kunna utnyttjas för näringspolitik. Fondernas placeringsregler måste förändras, vilket inte minst är viktigt från en valutapolitisk utgångspunkt. En del av buffertfondernas kapital bör t.ex. kunna användas som aktiekapital i ett mer planerat ägande för regional företagsutveckling (yrkande 8).

I *motion Fi250* av Peter Pedersen och Gunilla Wahlén (v) anføres att det med anledning av det nya pensionssystemet och nya placeringsregler som tillåter stora kapitalplaceringar utomlands finns ett stort behov av en analys av hur fondernas placeringsregler påverkar kapitalrörelser mellan länder, det långsiktiga ägaransvaret, den svenska ekonomin och de svenska löntagarna. Pensionsfonderna skall ge så hög avkastning som möjligt men det saknas enligt motionärerna strategier för hur våra gemensamma pensionspengar skall bidra till ett mer långsiktigt ägande. Det finns ingen ambition att utveckla den svenska ekonomin, erbjuda riskvilligt eller långsiktigt kapital till nytta för det

svenska näringslivet och svensk produktion. Det finns inte heller några ambitioner att gynna löntagarna, de framtida pensionärerna eller den inhemska sysselsättningen (yrkande 1). I Kanada finns en s.k. solidaritetsfond. Placeringar i fonden gynnas skattemässigt och kraven på fondens placeringar är, utöver kravet om en acceptabel avkastning, att pengarna satsas i företag som har en god arbetsmiljö, ett utvecklat miljöarbete, jämställdhet osv. Sedan 1995 har fonden startat lokala och regionala fonder. Fram till 1997 hade satsningarna i dessa fonder skapat ca 57 000 arbeten. Regeringen bör enligt motionärerna stimulera möjligheterna att skapa sådana regionala och lokala fonder (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Prognoser om framtiden innehåller alltid ett stort mått av osäkerhet. Det gäller enligt utskottets mening även bedömningarna och beräkningarna av det kapital som buffertfonderna behöver för att fylla sin funktion som buffert i ålderspensionssystemet. Därför beslutade också riksdagen, i samband med beslutet om principerna för överföring från Allmänna pensionsfonden till staten och omorganisationen av Allmänna pensionsfonden (prop. 1999/2000:46, bet. 1999/2000:FiU19), att en kontroll av buffertfondernas styrka och den slutliga storleken på överföringen av medel från AP-fonden till staten skulle genomföras 2004. Om analysen 2004 visar att ytterligare medel kan överföras till statskassan, utan att den automatiska balanseringen, den s.k. bromsen, aktiveras före 2050, bör en ytterligare överföring till staten ske den 1 januari 2005, enligt beslutet. Enligt utskottets mening har inga nya uppgifter framkommit som föranleder en omprövning av beslutet att genomföra en kontroll 2004.

I ovan nämnda betänkande, 1999/2000:FiU19, behandlade utskottet även yrkanden om att medlen i AP-fonderna i större utsträckning bör användas för näringspolitiska åtgärder. Nu, som då, anser utskottet att det är viktigt att målen för AP-fondernas förvaltning är så formulerade att tillgångarna förvaltas till största möjliga nytta för försäkringen för inkomstgrundad ålderspension samt att avkastningen långsiktigt maximeras i förhållande till risken i placeringarna. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motion Sf332 (v) yrkandena 6–8 samt motion Fi250 (v) yrkande 1.

När det gäller den kanadensiska s.k. solidaritetsfonden kan utskottet konstatera att flera svenska organisationer har studerat fondens konstruktion och resultat, bl.a. Landsorganisationen, LO. Utskottet är emellertid inte berett att tillstyrka skattesubventioner för att inrätta fonder av kanadensisk typ i Sverige. Med det anförda avstyrker utskottet motion Fi250 (v) yrkande 2.

Effekter av AP-fondernas nya placeringsregler

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker förslagen i motion Fi1 (fp) bl.a. med motiveringen att Finansdepartementet i den kommande redogörelsen för AP-fondernas verksamhet 2001 avser att göra en analys av AP-fondernas tillgångar och effekterna på valutakursen. Jämför reservation 2 (m, kd).

Motion

I *motion Fi1* av Karin Pilsäter m.fl. (fp) anföras att AP-fondernas omstrukturering av sina portföljer mot ett större innehav av utländska tillgångar ofta anges som en förklaring till den senaste tidens svaga utveckling för den svenska kronan. Enligt motionärerna bör regeringen nu genomföra en analys av vad AP-fondernas portföljombudningar har betydelse och potentiellt kan betyda för valutakursens utveckling (yrkande 1).

Utskottets ställningstagande

Efter att ha varit relativt stabil från sommaren 1999 till sommaren 2000 började värdet på den svenska kronan att sjunka under hösten 2000. Försvagningen har fortsatt under 2001, till ett värde mot det s.k. TCW-index vid mitten av november på omkring 139 – en försvagning med ca 11 % sedan början av september 2000. De ändrade placeringsreglerna för AP-fonderna har förts fram som en orsak till den lågt värderade kronan. AP-fondernas nya placeringsregler, som började gälla från den 1 januari 2001, ger fonderna en större möjlighet än tidigare att placera pensionskapitalet i utländska tillgångar. Högst 40 % av en fonds tillgångar får, enligt det nya regelverket, exponeras mot valutarisk. För att begränsa eventuella effekter på valutakursen infördes samtidigt en begränsningsregel om att exponeringen får öka med 5 procentenheter per år från den gräns på 10 % som gällde vid utgången av 2000. Under 2001 får således högst 15 % av en fonds tillgångar exponeras mot valutarisk. En genomgång av AP-fondernas halvårsrapporter som utskottet gjort visar att exponeringen mot valutarisk ökat från i genomsnitt ca 3 % i början av året till i genomsnitt omkring 10 % vid halvårsskiftet 2001.

Utskottet kan konstatera att det finns en mängd olika faktorer som påverkar värderingen av ett lands valuta. På lång sikt avgörs värdet framför allt av grundläggande ekonomiska faktorer, som t.ex. skillnad i tillväxt mot andra länder, konkurrenskraft och bytesbalans, dvs. resultatet av de samlade affärerna med utlandet. I det kortare perspektivet kan dock valutakursen påverkas av t.ex. konjunktursvängningar eller förändringar i finansiella flöden till följd av strukturella förändringar på marknaderna, som t.ex. förändringen av AP-fondernas placeringsregler. Utskottets genomgång av buffertfondernas halvårsrapporter visar att fonderna under första halvåret köpt utländska tillgångar – utländska aktier och utländska räntebärande värdepapper – för motsvarande

omkring 195 miljarder kronor (i siffran ingår en omvärdering av tillgångar som tidigare haft undantag och inte inräknats i utlandsramen). De utländska tillgångarna uppgick vid halvårsskiftet till i genomsnitt omkring 50 % av fondernas totala tillgångar. Av utlandsköpen var emellertid ca 85 % av köpen, omkring 166 miljarder kronor, valutasäkrade. Det betyder att endast en begränsad del AP-fondernas köp av utländska tillgångar under första halvåret varit direkt valutapåverkande. Utskottet har gått igenom en rad olika analyser och rapporter om orsakerna till kronans försvagning under det senaste året. Det flesta drar slutsatsen att försvagningen framför allt beror på den kraftiga internationella konjunkturförsvagningen – minskade exportintäkter – och utländska försäljningar av svenska aktier till följd av börsnedgången, men att även AP-fondernas och PPM-fondernas köp av utländska tillgångar bidragit, om än i en begränsad omfattning.

Enligt utskottets mening är det viktigt att noga följa AP-fondernas utlandsplaceringar och deras eventuella effekter på marknadernas värdering av kronan. Enligt uppgifter från Finansdepartementet avser man också i den kommande redogörelsen för AP-fondernas verksamhet för 2001 att göra en analys av AP-fondernas portföljläggning och dess effekter på valutakursen samt hur fonderna tar hänsyn till denna typ av effekter i placeringsverksamheten. Med det ovan anförda avstyrker utskottet motion Fi1 (fp) yrkande 1.

Sjätte AP-fonden

Utskottets förslag i korthet

Utskottet konstaterar att regeringen för närvarande bereder frågor kring Sjätte AP-fonden. Motionerna Fi262 (s), Fi2 (m), Fi277 (kd) och Fi1 (fp) avstyrks därför.

Jämför reservation 3 (m).

Motionerna

I *motion Fi262* av Karl Gustav Abrahamsson och Rinaldo Karlsson (s) framhålls att Sjätte AP-fonden, under den korta den varit verksam, fått en stark ställning på marknaden. Det gäller inte minst satsningen på den operativa verksamheten av direktinvesteringar i små och medelstora företag. För att fonden skall kunna följa dessa investeringar långsiktigt krävs att Sjätte AP-fonden får samma utlandsmandat som de övriga AP-fonderna. Den ökade internationaliseringen gör det viktigt att även Sjätte AP-fonden kan arbeta på den internationella arenan. Eftersom alltfler företagsförvärv betalas med aktier innebär dagens regler att Sjätte AP-fondens ägande i dessa företag successivt kommer att minska.

I *motion Fi2* av Gunnar Hökmark m.fl. (m) anförs att Sjätte AP-fonden tillkom 1996 och att syftet var att öka tillgången på riskkapital för mindre, nystartade och onoterade företag. Någon skyldighet att inleverera medel till

pensionssystemet föreskrevs inte. Motionärerna konstaterar att endast en mindre del av fondens kapital placerats i onoterade bolag. Detta visar enligt motionärerna att fondens uppdrag var feltänkt från början. Erfarenheterna av statligt företagande och inte minst statlig riskkapitalverksamhet är inte goda. Sjätte AP-fondens tillgångar bör därför föras över till staten. För att undvika marknadsstörningar kan innehaven av börsnoterade aktier dessförinnan bytas mot obligationer. De onoterade aktierna förs till ett riskkapitalbolag under Finansdepartementet, som sedan snarast möjligt privatiseras på samma sätt som en gång skedde med Atle och Bure.

I *motion Fi277* av Per Landgren m.fl. (kd) anförs att Sjätte AP-fonden i likhet med övriga AP-fonder bör få ett s.k. utlandsmandat att placera en mindre del av kapitalet på utländska marknader. Anledningen är att utlandsmandat ses som ett viktigt led i Sjätte AP-fondens strategi plus att det innebär att pensionspengarna placeras på bästa sätt bl.a. genom en större riskspridning. Sjätte AP-fondens strategi är att vara med under ett bolags hela utvecklings- och expansionsfas. Den sista fasen läggs ofta utanför Sverige för att komma åt en större marknad. Utan utlandsmandat måste strategin förändras. Fonden har i dag dispens att äga aktier i svenska bolag som köpts av utländska bolag och som flyttar utomlands. Dispensen gäller inte om ett svenskt bolag flyttar utomlands, utan endast om ett utländskt bolag köper ett svenskt och det f.d. svenska bolaget fortfarande finns kvar på den svenska börsen. Eftersom alltfler köp i dag sker med aktier försvinner Sjätte AP-fondens ägande successivt. Det är endast vid kontant betalning som Sjätte AP-fonden kan vara kvar i det uppköpta bolaget.

I *motion Fi1* av Karin Pilsäter m.fl. (fp) anförs att Sjätte AP-fonden inte ingår i fempartiuppörelsen om pensionssystemet. Fonden startade som en främmande fågel i systemet, med helt andra uppgifter som riskkapitalfond, med viss inriktning mot små och medelstora företag. Enligt motionärerna bör inte staten bedriva näringspolitik genom att pensionspengar förvaltas på detta sätt. Pensionspengarna skall i stället förvaltas i enlighet med de riktlinjer som fastställts för Första till Fjärde AP-fonderna. Sjätte AP-fondens kapital ingår i det totala belopp som buffertfonderingen skall omfatta. Därför bör, enligt motionärerna, Sjätte AP-fonden inordnas i buffertsystemet genom att dess nuvarande direktiv ersätts med direktiven och placeringsreglerna för Första till Fjärde AP-fonderna. Det bör också övervägas i vilken form en samordning med Andra AP-fonden kan ske. Enligt motionärerna innebär förslaget att Sjätte AP-fonden bibehålls men att ett utlandsmandat tillförs (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid flera tillfällen behandlat motioner om bl.a. ett införande av ett s.k. utlandsmandat för Sjätte AP-fonden och en avveckling av Sjätte AP-fonden, senast i betänkande 2000/01:FiU20 Vissa frågor om AP-fonderna. Utskottet kan i likhet med tidigare konstatera att frågor rörande Sjätte AP-fonden för närvarande övervägs inom Finansdepartementet. Utskottet är därför inte berett att nu föreslå någon riksdagens åtgärd med anledning av mot-

ionerna. Motionerna Fi262 (s), Fi2 (m), Fi277 (kd) och Fi1 (fp) yrkande 2 avstyrks således.

Avgifter i premiepensionssystemet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motion Fi284 (s) om en differentiering av grundavgiften i premiepensionssystemet.

Motion

I motion Fi284 av Leif Jakobsson (s) anförts att det i premiepensionssystemet används ett datasystem som i princip skall klara att alla löntagare flyttar sina pensionsmedel mellan de hundratals fonder som finns i systemet. Kostnaderna för detta system tas i dag ut av samtliga pensionssparare oavsett om man använder det eller inte. De som i premiepensionsvalet medvetet valt att inte välja och därmed överlåtit till Sjunde AP-fonden att förvalta deras pengar utnyttjar inte valmöjligheten och bör därför inte belastas med kostnaderna från detta day trader-liknande system. De som använder systemet borde också vara de som betalar för det. En möjlig lösning vore, enligt motionären, att avgifterna differentierades på så sätt att alla betalar för registerhållning etc., men att endast de som gör ett aktivt val belastas med kostnaderna för valsystemet.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening är det viktigt att avgifterna i premiepensionssystemet är effektiva och rättvisa. När det gäller den grundavgift för systemet som alla pensionssparare betalar kan utskottet konstatera att ett datasystem för köp och försäljning av fondandelar är nödvändigt, oavsett om det används för fondbyte eller ej. Till exempel behövs system för försäljning av fondandelar för utbetalning av pensioner eller uttag av avgifter. Det innebär att möjligheten att byta fonder inte på ett avgörande sätt ökar kraven på eller kostnaden för köp-sälj-systemet.

Enligt uppgifter från Premiepensionsmyndigheten (PPM) sker det i genomsnitt 300 till 400 fondbyten per dag. Det är betydligt färre byten än vad PPM hade väntat sig vid uppbyggnaden av systemet, och siffran skall sättas i relation till att det finns omkring 5 miljoner pensionskonton i systemet.

Enligt utskottets mening finns det ett värde i att pensionsspararen fritt kan välja mellan ett brett urval av fonder. Även den som medvetet avstår från att välja gör ett val genom att pensionspremierna via köp-sälj-systemet styrs till Premiesparfonden. Genom möjligheten till byte kan personen sedan byta till annan fond om han eller hon skulle bli missnöjd med t.ex. Premiesparfondens resultat eller placeringsfilosofi. Enligt utskottets mening skulle dessutom en differentiering av grundavgiften mellan dem som väljer och s.k. icke-väljare,

med dagens begränsade omfattning av fondbyten, riskera att leda till en ökning av de administrativa kostnaderna som inte skulle stå i relation till den eventuella nyttan av en förändring av avgifterna. Med det anförda avstyrker utskottet motion Fi284 (s).

Etiska regler vid statligt ägande

Utskottets förslag i korthet

Utskottet konstaterar att AP-fonderna inlett ett omfattande arbete med att formulera och implementera etiska regler i placeringsverksamheten. Även i regeringen pågår ett arbete med att formulera etiska principer för det statliga ägandet. Utskottet avstyrker motion Fi216 (v).

Jämför reservation 4 (v).

Motionen

I *motion Fi216* av Marie Engström m.fl. (v) anföras att staten är en stor aktör på den finansiella marknaden, dels via AP-fondernas innehav av noterade aktier och obligationer, dels via de noterade innehaven i den statliga bolagsfären. Staten är delägare i OM-Gruppen och har därigenom intressen i såväl Stockholmsbörsen som den elektroniska aktiebörsen Jiway. Nyligen har uppdagats att det på Jiway har handlats aktier i pornografiska bolag utan några restriktioner. Enligt motionärerna är det nödvändigt att staten ser över och utarbetar mer precisa regler som syftar till att staten mer uttryckligt inte skall förknippas med företag som t.ex. kan ha samröre med våld, droger, prostitution, barnarbete eller undermåliga arbetsförhållanden. Det gäller när staten direkt eller indirekt agerar som placerare via t.ex. PPM och de fonder som finns där, men även som delägare i finansiella handelsplatser. Det är också viktigt att staten genom sitt ägar- eller delägarskap i olika företag aktivt påtalar vikten av att man gör etiska ställningstaganden och handlar därefter.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening är det viktigt att statens ägande, statens placeringar på olika marknader och statens agerande i bolag genom t.ex. styrelserepresentanter styrs av högt ställda krav på etik och moral. Staten är en stor aktör i näringslivet genom bl.a. ägande eller deläggande i olika bolag och genom AP-fondernas placeringar i värdepapper och aktier. Detta innebär enligt utskottets mening att staten genom sitt agerande bl.a. är en viktig normgivare för etiken och moralen i resten av näringslivet och samhället.

I samband med beslutet våren 2000 att organisera om Allmänna pensionsfonden beslutades att de fyra nya s.k. buffertfonderna och Sjunde AP-fonden årligen skulle fastställa en verksamhetsplan, i vilken bl.a. en beskrivning av vilka miljö- och etikhänsyn fonden skulle ta i placeringsverksamheten skulle

ingå. Utskottet kan konstatera att alla AP-fonderna, inklusive Sjätte AP-fonden (som enligt lagen inte är tvungen att utforma regler över etik- och moralfrågor), under våren påbörjat arbetet med att utforma de etiska riktlinjerna.

Utskottet har gått igenom de olika fondernas riktlinjer. Genomgången visar att fonderna grovt sett kan delas upp i två grupper beroende på hur riktlinjerna utformats. Andra, Fjärde och Sjätte AP-fonderna använder lagstiftningen som utgångspunkt för hur etik- och miljöfrågorna skall beaktas i placeringsverksamheten. Företag som upprepat eller medvetet bryter mot grundläggande etiska och miljömässiga krav, huvudsakligen i form av lagar och förordningar, utesluts ur fondernas portföljer om inte kontakter med bolaget ger vid handen att korrigerande åtgärder vidtagits. Andra AP-fonden anger t.ex. i sina riktlinjer att exempel på god etik är ett avståndstagande från kriminalitet, tagande av muta, prostitution, illegal drog- och narkotikaverksamhet, barnarbete samt respekt för seriösa affärsmetoder, demokratiska principer och mänskliga rättigheter.

Första, Tredje och Sjunde AP-fonderna lägger däremot i sina etiska riktlinjer större tonvikt vid internationella konventioner som Sverige undertecknat. I Sjunde AP-fondens riktlinjer framhålls t.ex. att aktieplaceringar endast skall göras i företag som på ett godtagbart sätt följer kraven i de internationella konventioner som Sverige undertecknat samt att företag som är verksamma i Sverige måste följa svensk lag. De konventioner som avses är framför allt konventioner om de mänskliga rättigheterna, barnkonventionen, ILO-konventionen, internationella miljökonventioner och konventioner mot mutor och korruption. Bolags eventuella överträdelser från de uppsatta reglerna skall enligt fonderna bedömas utifrån prövningar av domstol eller internationell prövningsinstans.

När det gäller uppföljning av reglerna anger Första och Sjunde AP-fonderna att de skall använda konsulter som utifrån de uppställda etikreglerna noga skall följa bolagen i fondernas portföljer. I Sjunde AP-fondens fall handlar det om en löpande granskning av 2 000–2 500 bolag. Övriga AP-fonder avser att följa utvecklingen via mediernas rapportering. Andra AP-fonden anger också att man avser att verka för att bolag som man placerar i skall upprätta etiska riktlinjer och utveckla aktiva etiska förhållningssätt.

Enligt utskottets mening är det tillfredsställande att AP-fonderna på ett tydligt sätt börjat arbeta med formuleringen och implementeringen av de etiska riktlinjerna för placeringsverksamheten. När det gäller statens direkta ägande i noterade eller onoterade bolag kan dock utskottet konstatera att det saknas skriftliga riktlinjer. I proposition 1995/96:141 om aktiv förvaltning av statens företagsägande anges emellertid att det är en viktig uppgift för staten att se till att företagets verksamhet bedrivs på ett sätt som motsvarar högt ställda krav på etik och moral. Enligt uppgifter från Näringsdepartementet pågår inom departementet en beredning av dessa frågor och enligt planeringen skall etik- och moralfrågorna behandlas i verksamhetsberättelsen för företag med statligt ägande 2001.

Enligt utskottets uppfattning är det angeläget att staten formulerar etiska och moraliska riktlinjer för det statliga ägandet och det statliga agerandet i olika bolag. I avvaktan på pågående arbete anser utskottet att det för tillfället inte finns anledning att göra ett särskilt tillkännagivande i frågan. Med det anförda avstyrker utskottet motion Fi216 (v).

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Buffertfondernas kapital (punkt 2)

av Johan Lönnroth (v) och Siv Holma (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 2 borde ha följande lydelse:

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 1. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2001/02:Sf332 av Gudrun Schyman m.fl. (v) yrkandena 6–8 och

2001/02:Fi250 av Peter Pedersen och Gunilla Wahlén (v) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Enligt vår mening är det osäkert om det nya pensionssystemet är hållbart i framtiden. Till följd av bl.a. den automatiska balanseringen av pensionssystemet, den s.k. bromsen, bör buffertfonderna tillföras mer kapital än vad som planerats i pensionsöverenskommelsen. En kontroll av buffertfondernas storlek skall enligt pensionsöverenskommelsen göras 2004, men då skall framför allt storleken på överföringen från AP-fonderna till staten slutligt fastställas. Hittills har sammanlagt omkring 245 miljarder kronor förts över till staten, på grund av att kostnaderna för t.ex. förtidspensioner förts över från AP-fondsytet till statsbudgeten.

Till följd av den demografiska utvecklingen och den nuvarande mycket svaga konjunkturen anser vi att det redan 2002 behöver göras en analys av buffertfondernas utveckling 2002–2004. Den redan beslutade kontrollstationen 2004 bör ägnas åt analyser av hur mycket buffertfonderna behöver förstärkas för att vi bättre skall klara framtida påfrestningar i systemet och undvika att bromsen slår till. Enligt vår mening kan en förstärkning ske genom en tillfällig avgiftsökning.

Vi anser vidare att den viktigaste metoden för att klara framtidens pensionskostnader är att upprätthålla en hög sysselsättning i den svenska ekonomin. Det förutsätter bl.a. ett starkt svenskt näringsliv. För att nå det målet krävs en aktiv och målmedveten näringspolitik. Enligt vår mening bör därför medlen i buffertfonderna i större utsträckning kunna utnyttjas för näringspolitik. Fondernas placeringsregler måste förändras, vilket inte minst är viktigt från en valutapolitisk utgångspunkt. En del av ett utökat kapital hos buffertfonderna bör dessutom kunna användas som aktiekapital i ett mer planerat ägande för regional utveckling. För att ytterligare stödja den näringspolitiska

utvecklingen bör regeringen också studera möjligheterna att via skattesystemet stimulera en uppbyggnad av den typ av regionala och lokala fonder som finns i Kanada inom ramen för den s.k. Solidaritetsfonden.

Vi föreslår att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad vi anfört om buffertfonderna och en aktiv näringspolitik. Vi tillstyrker därmed motionerna Sf332 (v) yrkandena 6–8 och Fi250 (v) yrkandena 1 och 2.

2. Effekter av AP-fondernas nya placeringsregler (punkt 3, motiveringen)

av Mats Odell (kd), Gunnar Hökmark (m), Lennart Hedquist (m), Anna Åkerhielm (m), Per Landgren (kd) och Gunnar Axén (m).

Ställningstagande

Vi anser att det stycke under finansutskottets ställningstagande på s. 11 som börjar med "Utskottet kan konstatera" och slutar med "om än i en begränsad omfattning" borde ha följande lydelse:

Utskottet kan konstatera att det finns en mängd olika faktorer som påverkar värderingen av ett lands valuta. På lång sikt avgörs värdet framför allt av grundläggande ekonomiska faktorer, som t.ex. skillnad i tillväxt mot andra länder, konkurrenskraft och bytesbalans, dvs. resultatet av de samlade affärerna med utlandet. I det kortare perspektivet kan dock valutakursen påverkas av t.ex. konjunktursvängningar eller förändringar i finansiella flöden till följd av strukturella förändringar på marknaderna, som t.ex. förändringen av AP-fondernas placeringsregler. Utskottets genomgång av buffertfondernas halvårsrapporter visar att fonderna under första halvåret köpt utländska tillgångar – utländska aktier och utländska räntebärande värdepapper – för motsvarande omkring 195 miljarder kronor (i siffran ingår en omvärdering av tillgångar som tidigare haft undantag och inte inräknats i utlandsramen). De utländska tillgångarna uppgick vid halvårsskiftet till i genomsnitt omkring 50 % av fondernas totala tillgångar. Av utlandsköpen var emellertid ca 85 % av köpen, omkring 166 miljarder kronor, valutasäkrade. Det betyder att endast en begränsad del AP-fondernas köp av utländska tillgångar under första halvåret varit direkt valutapåverkande. Utskottet har gått igenom en rad olika analyser och rapporter om orsakerna till kronans försvagning under det senaste året. Flertalet drar slutsatsen att försvagningen framför allt beror på den kraftiga internationella konjunkturförsvagningen – minskade exportintäkter – och utländska försäljningar av svenska aktier till följd av börsnedgången, men att även AP-fondernas och PPM-fondernas portföljombläggningar bidragit. Till dessa förklaringar skall enligt utskottets mening också läggas Sveriges höga kapitalbeskattning och bristen på tillväxtreformer, vilket uppmuntrar till utflöde av kapital och påverkar kronan negativt. Dessutom är tydligt att mindre valutor, som den svenska kronan, drabbats hårdare av det senaste årets valutaoro än större valutor, som t.ex. US-dollar eller euron.

3. Sjätte AP-fonden (punkt 4)

av Gunnar Hökmark (m), Lennart Hedquist (m), Anna Åkerhielm (m) och Gunnar Axén (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 4 borde ha följande lydelse:

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 3. Därmed bifaller riksdagen motion

2001/02:Fi2 av Gunnar Hökmark m.fl. (m)

och avslår motionerna

2001/02:Fi262 av Karl Gustav Abramsson och Rinaldo Karlsson (s),

2001/02:Fi277 av Per Landgren m.fl. (kd) och

2001/02:Fi1 av Karin Pilsäter m.fl. (fp) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi anser att det är det privata sparandet som är grunden för näringslivets riskkapitalförsörjning. Det är inte statens uppgift att genom ett stort offentligt sparande tillhandahålla riskkapital. Ett stort statligt inslag riskerar att skada riskkapitalmarknaden, bl.a. genom att strikt ekonomiska överväganden ibland kan tvingas ge vika för politiska syften och önskemål.

När den sjätte fondstyrelsen skapades 1996 angavs att syftet var att öka tillgången på riskkapital för mindre, nystartade och onoterade företag. Sjätte fonden skulle inte heller ha någon skyldighet att leverera in medel till pensionssystemet.

En genomgång av fondens redovisning visar att endast en begränsad del av Sjätte AP-fondens kapital har placerats i onoterade bolag. Detta i kombination med att fonden inte har krav på sig att delta i finansieringen av pensionssystemet visar att Sjätte AP-fonden är och har varit en främmande fågel i AP-fondsystemet, bl.a. med sitt uppdrag som placerare i små, onoterade bolag. Erfarenheterna av statlig riskkapitalverksamhet är inte goda. Riskkapitalförsörjningen bör ske genom privata fonder och företag och inte genom en offentlig myndighet i mångmiljardklassen.

Därför bör Sjätte AP-fondens tillgångar föras över till staten. För att undvika marknadsstörningar kan innehaven av börsnoterade aktier dessförinnan bytas mot obligationer. De onoterade aktierna förs till ett riskkapitalbolag under Finansdepartementet, som sedan snarast möjligt privatiseras på sätt som en gång skedde med Atle och Bure.

Vi föreslår att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad vi anfört om Sjätte AP-fonden. Vi tillstyrker därmed motion Fi2 (m) och avstyrker motionerna Fi262 (s), Fi277 (kd) och Fi1 (fp) yrkande 2.

4. Etiska regler vid statligt ägande (punkt 6)

av Johan Lönnroth (v) och Siv Holma (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 6 borde ha följande lydelse:

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 4. Därmed bifaller riksdagen motion 2001/02:Fi216 av Marie Engström m.fl. (v).

Ställningstagande

Vi anser att det stycke under finansutskottets ställningstagande på s. 18 som börjar med ”Enligt utskottets uppfattning” och slutar med ”avstyrker utskottet motion Fi216 (v)” borde ha följande lydelse:

Enligt utskottets uppfattning är det emellertid angeläget att regeringen omgående påbörjar ett mer omfattande arbete med att formulera precisa etiska och moraliska riktlinjer för statens ägande och det statliga agerandet i olika bolag. I likhet med AP-fonderna bör riktlinjerna ta sin utgångspunkt i lagstiftningen och de olika internationella konventioner som Sverige undertecknat, som t.ex. konventioner för mänskliga rättigheter, barnkonventionen, ILO-konventionen, internationella miljökonventioner och konventioner mot mutor och korruption etc. Vad utskottet ovan anfört bör riksdagen tillkännage för regeringen som sin mening. Därmed tillstyrker utskottet motion Fi216.

Särskilt yttrande

Utskottets beredning av ärendet har föranlett följande särskilda yttrande. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Sjätte AP-fonden

av Mats Odell (kd) och Per Landgren (kd).

Vi tycker att det är positivt att det i Regeringskansliet nu pågår en beredning av frågor kring Sjätte AP-fonden. Enligt vår mening bör denna beredning bl.a. utmyнна i att Sjätte AP-fonden i likhet med övriga AP-fonder får ett s.k. utlandsmandat så att fonden kan placera en mindre del av kapitalet på utländska marknader.

Anledningen är att ett utlandsmandat är ett viktigt led i Sjätte AP-fondens strategi och att det innebär att pensionspengarna placeras på bästa sätt, bl.a. genom en större riskspridning. Sjätte AP-fondens strategi är att vara med under ett bolags hela utvecklings- och expansionsfas. Den sista fasen läggs ofta utanför Sverige för att komma åt en större marknad. Utan utlandsmandat måste strategin förändras. Fonden har i dag dispens att äga aktier i svenska bolag som köpts av utländska bolag och som flyttar utomlands. Dispensen gäller inte om ett svenskt bolag flyttar utomlands, utan endast om ett utländskt bolag köper ett svenskt och det f.d. svenska bolaget fortfarande finns kvar på den svenska börsen. Eftersom alltfler köp i dag sker med aktier försvinner Sjätte AP-fondens ägande successivt. Det är endast vid kontant betalning som Sjätte AP-fonden kan vara kvar i det uppköpta bolaget.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2000/01:131 Redovisning av AP-fondernas verksamhet år 2000.

Motioner med anledning av skrivelsen

2001/02:Fi1 av Karin Pilsäter m.fl. (fp)

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om analys av effekterna på den svenska valutakursen av omstruktureringen av AP-fondernas portföljer.
2. Riksdagen beslutar att Sjätte AP-fondens nuvarande direktiv och placeringsregler upphör och att fonden fullt ut inordnas i buffertfunds-systemet, med samma direktiv och placeringsregler. Detta bör ske genom en samordning med Andra AP-fonden.

2001/02:Fi2 av Gunnar Hökmark m.fl. (m)

Riksdagen beslutar att tillgångarna i Sjätte AP-fonden – efter utbyte av börsnoterade aktier mot obligationer – skall föras över till staten, varefter de onoterade aktierna placeras i ett riskkapitalbolag under Finansdepartementet samt att detta riskkapitalbolag sedan privatiseras i enlighet med vad som anförs i motionen.

Motioner från allmänna motionstiden

2001/02:Fi216 av Marie Engström m.fl. (v)

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av etiska regler i statens ägarpolitik.

2001/02:Fi250 av Peter Pedersen och Gunilla Wahlén (v)

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att det finns behov av analys rörande på vilket sätt de olika pensionsfondernas placeringsregler, avkastningskrav m.m. påverkar kapitalrörelser mellan länder, det långsiktiga ägaransvaret och effekterna för svensk ekonomi och de svenska löntagarna.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att det finns ett behov av att stimulera tillkomsten av regionala och lokala solidaritetsfonder i enlighet med vad som anförs i motionen.

2001/02:Fi262 av Karl Gustav Abramsson och Rinaldo Karlsson (s)

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Sjätte AP-fondens behov av samma utlandsmandat som övriga AP-fonder.

2001/02 :Fi277 av Per Landgren m.fl. (kd)

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utlandsmandat för Sjätte AP-fonden.

2001/02:Fi284 av Leif Jakobsson (s)

Riksdagen tillkännager för regeringen vad som i motionen anförs om avgifterna till Premiepensionsmyndigheten.

2001/02:Sf332 av Gudrun Schyman m.fl. (v)

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en analys över buffertfondernas utveckling åren 2002–2004.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av utökat kapital i buffertfonderna.
8. Riksdagen tillkännager som sin mening vad i motionen anförs om att buffertfondkapitalet skall placeras utifrån näringspolitiska överväganden.